

S T A N O V I S K O

HLAVNÉHO KONTROLÓRA K DOKUMENTU „KONTROLA PLNENIA PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU MESTA ZA I. POLROK 2017“ A DOKUMENTU „KOMPLEXNÝ ROZBOR ZA 1. POLROK 2017“ ORGANIZÁCIE VPS , P.O.

Každá vyspelá spoločnosť sa pokúša zlepšovať spôsob, akým je spravovaná. Zverejňovanie informácií o napĺňaní, konštrukcii, či vývoji daňového či nedaňového systému umožňuje jeho lepšie pochopenie a objektívnejšie porovnanie v čase a s ostatnými jednotkami územnej samosprávy.

Priebežná kontrola výdavkov a následne vyhodnotenie či revízia výdavkov predstavuje štandardný nástroj na efektívnejšie dosahovanie cieľov verejnej politiky. Kontrola plnenia programového rozpočtu mesta v samospráve pomáha hľadať priestor na lepšie využívanie verejných prostriedkov. **Revízia výdavkov hodnotí súčinnosť a efektívnosť výdavkov a identifikuje opatrenia, ktoré zvyšujú hodnotu za peniaze z verejných financií, čím umožňujú fiškálnu úsporu, lepšie verejné služby pre občanov (výsledky) a/alebo presun financií na iné priority samosprávy.**

Daňový report príjmov a nedaňových príjmov, zhodnotenie stavu a charakteru vývoja výdavkov, vyhodnotenie a porovnanie v rokoch predstavuje faktografický analytický opis finančného a ekonomického vyhodnotenia činností mesta. Kontrola plnenia rozpočtu mesta spolu s finančným a ekonomickým vyhodnotením analytických jednotiek - obchodné spoločnosti, rozpočtové organizácie a príspevková organizácia tvorí konsolidovaný analyticko – štatistický report v oblasti hospodárenia s majetkom samosprávy a vývoja výnosov, nákladov, tržieb, príjmov a výdavkov, dotácií a výsledkov hospodárenia.

V záujme vývoja a hospodárenia hospodárskych jednotiek je dôležité vykonávať priebežné (in time) a následné (ex ante) vykonávanie kontroly z hľadiska zákonnosti, predovšetkým so zameraním sa na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti. V záujme zachovania uvedených princípov je **povinnosťou výkonných, riadiacich a zákonodarných orgánov mestskej samosprávy :**

- **sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia** podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny rozpočtu,
- s povinným zavedením programového rozpočtovania **vykonávať v priebehu rozpočtového roka monitorovanie a hodnotenie** plnenia programov rozpočtu a vykonávať zmeny programov rozpočtu,
- **vykonávať v priebehu celého roka kontrolu hospodárení** s rozpočtovými prostriedkami podľa osobitných predpisov,
- zabezpečiť, aby sa jej **rozpočtové prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh** zahrnutých v rozpočte,
- **nezaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá samosprávny orgán zabezpečené v rozpočte** na bežný rozpočtový rok a ktorú budú zaťažovať programové rozpočty na nasledujúce roky,
- **finančné prostriedky používať len na krytie nevyhnutných potrieb** a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov.

V súlade s **Príkazom primátora mesta č. 14/2017 zo dňa 22.06.2017 o zabezpečení kontroly plnenia programového rozpočtu rozpočtových organizácií a rozboru hospodárenia mestskej**

príspevkovej organizácie k 30.06.2017, ktorý bol stanovený na deň 05.09.2017, za účasti členov finančno - ekonomickej komisie a určených členov komisie a v súlade s prerokovanými závermi z finančného plnenia rozpočtu mesta a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby

predkladám stanovisko

ku kontrole plnenia programového rozpočtu mesta Stará Ľubovňa za I. polrok 2017 a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie k 30.06.2017.

Hodnotený dokument „**Kontrola plnenia programového rozpočtu mesta za I. polrok 2017**“ spolu s prílohami (ďalej len „kontrola plnenia rozpočtu“) za **účtovné obdobie od 01.01.2017 do 30.06.2017 je štruktúrovanou správou o finančnom plnení programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa a príspevkovej organizácie VPS**, predložený na rokovanie komisie dňa 06.09.2017 a predkladaný na rokovanie mestskej rady dňa 12.09.2017 a mestského zastupiteľstva dňa 21.09.2017 ako **súhrnná informácia o reálnom a účtovnom stave programového rozpočtu, nakladaní a dodržiavaní základných princípov efektívneho hospodárenia s finančnými prostriedkami Mesta Stará Ľubovňa**.

Predložený dokument obsahuje **štruktúrovaný prehľad plnenia rozpočtovaných príjmov a štruktúrovaný prehľad čerpania výdavkov v analytickom členení na položky schválené v rozpočte na rok 2017, upravené v rozpočte (rozpočet po I. zmene) a skutočné, účtovné plnenie položky so stavom k 30.06.2017 v porovnaní so stavom plnenia k 30.6.2016, vo vybraných prípadoch aj v dlhšom časovom období**.

Výdavky rozpočtu mesta boli rozdelené do príslušných _ predpísaných štruktúrovaných programov. Každý program predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok), zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov. Dodržiavanie rozpočtového hospodárenia, plnenie resp. neplnenie jednotlivých položiek programu sú **dostatočne opísané v rámci textovej časti písomného zdôvodnenia programov a položiek**. Štruktúrovaný prehľad jednotlivých príjmov a výdavkov je **uvedený v tabuľkovej podobe, doplnený o textovú časť zhodnotenia dosiahnutého stavu, príp. číselných a štatistických hodnôt so zdôvodnením vykazovaných rozdielov v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položiek**.

ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE A ROZPOČET MESTA STARÁ ĽUBOVŇA V ROKU 2017

Programový rozpočet je pre samosprávu základným programovým dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého mesta plánuje realizáciu a finančné zabezpečenie svojich úloh a povinností, ktoré plní v súlade s osobitnými predpismi. Programový rozpočet Mesta Stará Ľubovňa na roky 2017 – 2019 (ďalej len „rozpočet mesta“) vyjadruje samostatnosť hospodárenia Mesta Stará Ľubovňa, obsahuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu mesta, napr. Rozvojový program mesta (ďalej len „RPM mesta“), rozdelenie dotácií mesta, a pod. Iba v prípade finančného zabezpečenia prostriedkov môže realizovať a plniť úlohy, a teda môže sa zaväzovať k záväzkom ovplyvňujúcim rozpočet mesta.

Rozpočet Mesta Stará Ľubovňa na rok 2017 bol schválený uznesením č. MsZ XIX/2016 zo dňa 15.12.2016 ako vyrovnaný rozpočet s celkovými príjmami vo výške **10.467.359,00€** a výdavkami vo výške **10.467.359,00 €**. Rozpočet bol prvou zmenou dňa 21.06.2017 uznesením MsZ č. XXIV/2016

zmenený, s celkovými príjmami na **12.001.109,00 €** a výdavkami vo výške **12.001.109,00 €** schválený ako vyrovnaný (vybilancovaný) rozpočet.

Napriek snahe zostaviť reálny rozpočet a podľa neho hospodáriť v priebehu celého hodnoteného obdobia sa mesto nevyhlo situácií, keď muselo do schváleného rozpočtu zasiahnuť a vykonať zmeny, aby zabezpečilo vyrovnanosť rozpočtu ku koncu rozpočtového roka, nielen zmenou rozpočtu prostredníctvom uznesenia mestského zastupiteľstva, ale aj v súlade so schválenou kompetenciou primátora na zmenu vybraných položiek rozpočtu v súlade so schválenou kompetenciou.

V priebehu polroka 2017 bolo vykonaných 12 rozpočtových opatrení, o ktorých mesto viedlo operatívnu evidenciu v súlade s ust. § 14 ods. 4 zákona č. 583/2004 Zb. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o rozpočtových pravidlách“). Zmeny rozpočtu boli súčasne premietnuté do jednotlivých programov rozpočtu mesta.

Schválený a upravený rozpočet mesta :

tab.č.1

Ukazovateľ	Rozpočet 2017	Rozpočet po I. zmene 2017	Skutočnosť k 30.6.2017	% plnenia
BEŽNÉ PRÍJMY	10 046 577	10 277 636	5 382 522	52,37
BEŽNÉ VÝDAVKY	9 014 545	9 241 655	4 598 436	49,76
BEŽNÝ ROZPOČET (P-V)	1 032 032	1 035 981	784 086	75,69
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	26 000	405 000	274 092	67,68
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	1 143 417	2 358 793	225 903	9,58
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (P-V)	-1 117 417	-1 953 793	48 189	-2,47
PREBYTOK ALEBO SCHODOK BEŽNÉHO A KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU	-85 385	-917 812	832 275	-90,68
FINANČNÉ OPERÁCIE- PRÍJMOVÉ	394 782	1 319 066	96 258	7,30
FINANČNÉ OPERÁCIE- VÝDAVKOVÉ	309 397	401 254	204 811	51,04
FINANČNÉ OPERÁCIE-(P-V)	85 385	917 812	-108 553	-11,83
PRÍJMY CELKOM	10 467 359	12 001 702	5 752 872	47,93
VÝDAVKY CELKOM	10 467 359	12 001 702	5 029 150	41,90
PRÍJMY - VÝDAVKY (P - V)	0	0	723 722	0

Vykonanými zmenami rozpočtu mesto predpokladalo dosiahnuť vyrovnaný rozpočet, tak ako bol zámer pri prvom schválení rozpočtu.

PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

V súlade s ust. § 5 ods. 1, 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa príjmy rozpočtu členia na vlastné a cudzie.

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy, daňové aj nedaňové príjmy boli naplnené v predpokladanej výške; príjmy **kapitálového rozpočtu** predstavovali príjmy z predaja pozemkov, budov a kapitálových grantov.

Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené grantmi, transfermi v rámci verejnej správy na činnosť preneseného výkonu štátnej správy (ŠFRB, stavebný poriadok, pozemné komunikácie, materské školy - 5 ročné deti, vzdelávacie poukazy školský úrad, základné školstvo, matrika,), transfermi pre chránené dielne, aktivačnú činnosť, civilnú ochranu, opravu miestnych komunikácií, školstvo, sociálnu oblasť. **Cudzie príjmy kapitálového rozpočtu** predstavovali granty a transfery na rekonštrukciu, nákup a obstaranie majetku (výstavba detského ihriska, kamerový systém, rekonštrukcia miestnosti MŠ Vsetínska) a príjmy zo splácania pôžičiek zo ŠFRB prostredníctvom obchodnej spoločnosti Slobyterm, spol. s r.o.. Cudzie príjmy kapitálového rozpočtu v časti granty a projekty neboli naplnené mierne nad očakávanú úroveň.

tab. č. 2

Ukazovateľ	Rozpočet	Skutočnosť 30.6.2017	% plnenia	Skutočnosť 30.6.2016	
	2017				
BEŽNÉ PRÍJMY					
Vlastné zdroje	Daňové príjmy	6 538 071	3 425 676	52,40	3 217 772
	Nedaňové príjmy	548 033	290 165	52,95	296 605
Cudzie zdroje	Granty a transfery	3 191 532	1 666 681	52,22	1 534 896
BEŽNÉ PRÍJMY SPOLU		10 277 636	5 382 522	52,37	5 049 273
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY					
Vlastné zdroje	Príjem z predaja budov a strojov	102 000	101 899	99,90	0
	Príjem z predaja pozemkov	147 000	134 023	91,17	10 745
	Príjem združené investičné prostriedky	121 000	0	0,00	0
Cudzie zdroje	Granty a projekty	35 000	38 170	109,06	73 249
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY SPOLU		405 000	274 092	67,68	624 654

tab. č. 3

Príjmy	Rozpočet	Skutočnosť k 30.6.2017	% plnenia (S/RII*100)
vlastné	7 086 104	3 715 841	52,44

cudzie	3 191 532	1 666 681	52,22
Bežné príjmy	10 277 636	5 382 522	52,37
Vlastné	370 000	235 922	63,76
cudzie	35 000	38 170	109,06
Kapitálové príjmy	405 000	274 092	67,68

Podľa ustanovení zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre rok 2017 mesto rozpočtovalo výnos podielových daní pridelených samospráve na základe východísk rozpočtu verejnej správy, štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí na roky 2017 – 2019, predpokladaného výnosu podielových daní v roku 2016 a so zohľadnením rizík daňovej prognózy. K 30.6.2017 výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve bol vo výške **2.822.966,00 €** a dosiahol **50,09 % z upraveného rozpočtu**, čo predstavuje nárast oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho obdobia vo výške 152.476,00 €.

Na základe uvedeného konštatujem, že spracovatelia rozpočtu pri zostavovaní bežných príjmov rozpočtu v tejto položke postupovali odborne, na základe kvalifikovaných predpokladov. Plnenie rozpočtu v oblasti bežných príjmov aj kapitálových príjmov bolo splnené.

Celkovo mesto zaznamenalo plnenie vlastných príjmov mierne nad úrovňou upraveného rozpočtu, keď vlastné príjmy bežného rozpočtu naplnilo na 52,44 % a vlastné príjmy kapitálového rozpočtu plnilo na úrovni 63,76 %. V súlade s očakávaním boli naplnené vlastné daňové príjmy, granty a transfery z cudzích zdrojov (prenesený výkon štátnej správy a finančné krytie garantované zo zákona), naplnené boli nedaňové príjmy, príjmy z predaja pozemkov a granty a projekty z cudzích zdrojov (nenárokovateľné zo zákona). **Na základe uvedeného je možné konštatovať, že celkový vývoj bežných aj kapitálových príjmov (prevažne v oblasti podielových daní štátu) sa vyvíjal pozitívne.**

ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov je členený na rozpočet bežných výdavkov a rozpočet kapitálových výdavkov, v priebehu rozpočtovaného obdobia došlo k zmenám, čoho výsledkom je nasledovný rozpočet výdavkov :

tab. č. 4

Výdavky	Rozpočet	Skutočnosť k 31.06.2017	% plnenia (S/RII*100)	Skutočnosť k 31.06.2016
Bežné výdavky	9 241 655	4 598 436	49,76	4 298 929
Kapitálové výdavky	2 358 793	225 903	9,58	1 371 982

Mesto zaznamenalo plnenie bežných výdavkov na úrovni 49,76 % a plnenie kapitálových výdavkov na úrovni 9,58 %. V oblasti vývoja bežných výdavkov došlo opätovne k nárastu výdavkov.

ČERPANIE ROZPOČTU BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Rozpočet bežných výdavkov bol zostavený a schválený tak, aby zabezpečil financovanie samosprávnych funkcií mesta v plnom rozsahu, úhradu záväzkov, financovanie nákladov, preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku.

Z prehľadu čerpania bežných výdavkov je zrejmé, že v hodnotenom období došlo k nárastu použitia skutočných bežných výdavkov a k poklesu kapitálových výdavkov, kapitálové výdavky poklesli skokom o 1.146.079,00€ (predchádzajúce obdobie došlo k použitiu kapitálových výdavkov na 2 x15 b.j.).

Na základe uvedených výpočtov je možné konštatovať, že bežné výdavky v roku 2017 stúpili oproti roku 2016 o 299.507 € (r. 2016/2015 o 296.125 €), čo predstavuje nárast 6,97% (r. 2016/2015 o 6,89 %).

Nárast bežných výdavkov mesto zaznamenalo v oblasti programov: 1 Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ, 2 Samosprávne činnosti MsÚ, 4 Interné služby, 7 Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok, 9 Životné prostredie, 10 Rozvoj bývania, 11 Šport a kultúra, 12 Školstvo, 13 Sociálne služby.

Pokles bežných výdavkov mesto zaznamenalo v oblasti programov: 3 Služby občanom, 5 Bezpečnosť, 6 Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zodpovednosti, 8 Doprava a pozemné komunikácie.

tab. č. 5

Číslo programu	Názov programu	Rozpočet 2017	Výdavky skutočnosť k 30.6.2017	% pomer k celkovým výdavkom	Výdavky skutočnosť k 30.6.2016	% pomer k celkovým výdavkom	% zmeny (r.2017/r.2015)	Nárast v € -pokles v €
1	Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ	35 650	13 412	0,29	13 168	0,31	102	244
2	Samosprávne činnosti MsÚ	1 697 350	833 243	18,12	766 349	17,83	109	66 894
3	Služby občanom	787 246	396 531	8,62	396 948	9,23	100	-417
4	Interné služby	86 100	43 163	0,94	42 604	0,99	101	559
5	Bezpečnosť	180 964	80 579	1,75	84 210	1,96	96	-3 631
6	Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zamestnanosti	73 000	53 976	1,17	89 829	2,09	60	-35 853
7	Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok	115 647	55 767	1,21	50 890	1,18	110	4 877
8	Doprava a pozemné komunikácie	231 574	95 276	2,07	95 810	2,23	99	-534
9	Životné prostredie	482 732	254 114	5,53	244 993	5,70	104	9 121
10	Rozvoj bývania	15 437	9 202	0,20	6 862	0,16	134	2 340
11	Šport a kultúra	412 991	240 646	5,23	220 099	5,12	109	20 547
12	Školstvo	4 797 760	2 415 605	52,53	2 197 253	51,11	110	218 352

13	Sociálne služby	325 205	106 922	2,33	89 913	2,09	119	17 009
	Spolu výdavky programov	9 241 656	4 598 436	100,00	4 298 928	100,00	106,97	299 508

Kým dosiahnuté bežné príjmy v porovnávanom období rástli o 6,6% (r. 2016/2015 o 11,53 %), bežné výdavky dosiahli úroveň 6,97% (r. 2016/2015 o 7,40%). Dôsledkom uvedených skutočností mesto dosiahlo úsporu v bežnom rozpočte a vytvorilo prebytok. Bežná časť rozpočtu zaznamenala celkový prebytok vo výške 784.086€ (r. 2016/2015 o 750.344€), zapríčinený hlavne medziročným nárastom daňových príjmov.

Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení zmien a doplnkov v § 10 ods. 7 ukladá mestám a obciam zostaviť rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. V tejto oblasti bol zo strany mesta dodržaný zákon.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že spracovatelia rozpočtu pri zostavovaní rozpočtu v tejto položke postupovali veľmi uvážlivo, rozpočet bol postavený na reálnych predpokladoch, čo dokumentujú dosiahnuté výsledky. Pozitívnejším výberom daní na celoštátnej úrovni došlo k vyššiemu plneniu v položke daňové príjmy_podiellové dane, ktorých ale napĺňanie priamo neovplyvňuje svojimi rozhodnutiami ani činnosťou mesto. Strategické rozhodnutia o priebežných (čiastočných) zmenách rozpočtu, v súlade so zverenými kompetenciami primátora, svedčia o zodpovednom prístupe a zabezpečení priebežného a preukázateľného rozpočtovníctva a účtovníctva.

ČERPANIE KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Mesto dosiahlo v I. polroku 2017 kapitálové príjmy vo výške 274.092,0 € (r. 2016 624.654,0 €), čo predstavuje plnenie vo výške 4,76% (r. 2016 o 9,50%) z celkových príjmov rozpočtu a kapitálové výdavky vo výške 225.903,0 € (r. 2016 1.371.982,00 €), čo predstavuje plnenie 4,49% (r. 2016 23,56 %) z celkových výdavkov rozpočtu a zároveň 9,58% (r. 2016 53,06 %) plnenie z plánovaných rozpočtovaných výdavkov kapitálového rozpočtu. Kapitálová časť rozpočtu zaznamenala prebytok 48.189,0 € (r. 2016 schodok vo výške 747.328,0 €). Vlastné kapitálové príjmy dosiahlo mesto v objeme 235.922,0 € (r. 2016 10.745,0 €) t.j. 86,07% z celkových kapitálových príjmov (r. 2016 1,72%) a cudzie kapitálové príjmy v objeme 38.170,0 € (r. 2016 613.909,0 €) t.j. 13,93% z celkových kapitálových príjmov (r. 2016 98,28%). Celkovo boli kryté kapitálové výdavky v podstatnej časti z príjmov vytvorených vlastnou činnosťou príjem z predaja budov a pozemkov, v menšej miere z grantov a transferov (v roku 2016 to bolo naopak).

V hodnotenom polroku na krytie kapitálových výdavkov slúžili dosiahnuté prevažne kapitálové príjmy _ vlastné, pochádzajúce z predaja budov a pozemkov, v malej miere z grantov a transferov. Mesto vytvorilo vlastné kapitálové príjmy na úkor úbytku – predaja majetku mesta a zároveň vytvára kapitálové príjmy z prebytku bežného rozpočtu ako výsledku hospodárenia bežného roka spravidla prostredníctvom napĺňania kapitálových fondov.

FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí.

Plnenie finančných operácií v I. polroku 2017 :

tab. č. 8

v Eur

Finančné operácie	Rozpočet	Rozpočet I. zmena	Skutočnosť k 30.6.2016	% plnenia (S/RII*100)	Skutočnosť k 30.6.2015
prijmové	394 782	1 319 066	96 258	7,30	899 637
výdavkové	309 397	401 254	204 811	51,04	151 499

Plánované finančné operácie boli rozpočtované na úrovni príjmov a výdavkov so schodkom 85.385€ (r. 2016 331.439 €), po I. zmene rozpočtu s prebytkom 917.812,0€ (r. 2016 408.477,0 €). Skutočné plnenie bolo dosiahnuté na úrovni príjmov vo výške 96.258,0€ (r. 2016 899.637 €) splnené na 7,3% (r. 2016 78,29%) a na úrovni výdavkov 204.811,0€ (r. 2016 151.499 €), splnené na 51,04% (r. 2016 20,46%). Najpodstatnejšiu časť príjmových operácií predstavovali príjmy zo splácania pôžičiek zo ŠFRB na finančné krytie výdavkov a príjmy z titulu zloženia zábezpeky. Výdavkové operácie predstavovali splátky úverov v zmysle schválených úverových plánov a zmlúv. Medziročne finančné operácie zaznamenali pokles v oblasti príjmovej a nárast v oblasti výdavkovej.

Na finančné krytie kapitálových výdavkov neboli použité finančné prostriedky z rezervného fondu.

Prebytok v oblasti finančných operácií bol vytvorený zo schválených a nevyčerpaných kapitálových úverov.

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Princíp rozpočtového hospodárenia znamená, že mesto je povinné hospodáriť v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. **V priebehu rozpočtového roka musí samospráva sledovať vývoj svojho hospodárenia a v prípade potreby prijímať potrebné opatrenia, príp. reagovať na zníženie plnenia rozpočtu v oblasti príjmov viazaním rozpočtových výdavkov a pod.**

V súlade s ustanovením § 2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prebytkom rozpočtu obce je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce; schodkom rozpočtu obce je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce, pričom súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce nie sú finančné operácie. V súlade s ustanovením § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prebytok alebo schodok rozpočtu sa zisťuje podľa § 10 ods. 3 písm. a) a písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy .

Rozpočtové hospodárenie mesta v I. polroku 2017 :

Ukazovateľ	Rozpočet	Rozpočet po I. zmene	Skutočnosť	% plnenia	Skutočnosť	Rozdiel v rokoch	% nárastu/poklesu
	2017	2017	k 30.6.2017		k 30.6.2016		
BEŽNÉ PRÍJMY	10 046 577	10 277 636	5 382 522	52,37	5 049 273	333 249	106,60
BEŽNÉ VÝDAVKY	9 014 545	9 241 655	4 598 436	49,76	4 298 929	299 507	106,97
BEŽNÝ ROZPOČET (P-V)	1 032 032	1 035 981	784 086	75,69	750 344	33 742	104,50

KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	26 000	405 000	274 092	67,68	624 654	-350 562	43,88
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	1 143 417	2 358 793	225 903	9,58	1 371 982	-1 146 079	16,47
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (P-V)	-1 117 417	-1 953 793	48 189	-2,47	-747 328	699 139	-6,45
PREBYTOK ALEBO SCHODOK BEŽNÉHO A KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU	-85 385	-917 812	832 275	-90,68	3 016	-835 291	27 595,32
FINANČNÉ OPERÁCIE-PRÍJMOVÉ	394 782	1 319 066	96 258	7,30	899 637	-803 379	10,70
FINANČNÉ OPERÁCIE-VÝDAVKOVÉ	309 397	401 254	204 811	51,04	151 499	53 312	135,19
FINANČNÉ OPERÁCIE-(P-V)	85 385	917 812	-108 553	-11,83	748 138	-237 979	-14,51
PRÍJMY CELKOM	10 467 359	12 001 702	5 752 872	47,93	6 573 564	-820 692	87,52
VÝDAVKY CELKOM	10 467 359	12 001 702	5 029 150	41,90	5 822 410	-793 260	86,38
PRÍJMY - VÝDAVKY (P - V)	0	0	723 722	0	751 154	-27 432	96,35

Výsledok hospodárenia mesta k 30.6.2017, **prebytok vo výške 723.722,0€ (r. 2016 751.154,0 €)**, bol zistený podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Mesto Stará Ľubovňa dosiahlo **k 30.6.2017 prebytok rozpočtového hospodárenia**, ktorý pozostáva z :

- **prebytku vo výške 784.086,0 € v bežnej časti rozpočtu,**
- **prebytku vo výške 48.189,0 € v kapitálovej časti rozpočtu,**
- **schodku vo výške 108.553,00 € vo finančných operáciách.**

Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že finančné hospodárenie mesta v I. polroku 2017 bolo pozitívne, okrem iného aj s ohľadom na:

- veľmi priaznivo sa vyvíjajúce daňové príjmy, keď samospráva zaznamenáva už 7 rok po sebe ich nárast. Daňové príjmy predstavujú najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu,
- vytvorený prebytok bežného rozpočtu z predchádzajúceho rozpočtového roka,
- prijaté čiastočné zmeny v rámci znižovania vlastných výdavkov rozpočtu a hľadanie úspor prostredníctvom externých (štrukturálnych) zdrojov financovania, prípadne viac – zdrojového financovania prostredníctvom právnych subjektov a fyzických osôb,
- čiastočnej aplikácie obstarávania tovarov a služieb prostredníctvom elektronického trhoviska.

BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Na základe vykonanej účtovnej závierky boli výsledky premietnuté do výkazu súvaha k 30.6.2017, údaje sú za MsÚ, predstavujú hodnotu aktív a hodnotu pasív. Každá rozpočtová a príspevková organizácia mesta zostavuje súvahu samostatne.

Z údajov v súvahe k 30.6.2017 je možné konštatovať, že celková hodnota majetku v medzročnom porovnateľnom období stúpla o 40.878€ (r. 2016 o 486.222 €), pokles majetku nastal v časti :

- software a drovným DNM,
- stavby,
- stroje, prístroje, zariadenia,
- pozemky,
- materiál na sklade.

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ V PÔSOBNOSTI MESTA

V zmysle ustanovení § 21 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je príspevková organizácia právnická osoba mesta, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na rozpočet mesta napojená príspevkom.

Príspevková organizácia Verejnoprospešné služby, p.o. Stará Ľubovňa hospodári, spravuje a udržiava majetok mesta v súlade so zriaďovacou listinou, vykonáva hlavnú činnosť v súlade s požiadavkami mesta a podnikateľskú činnosť za účelom vytvárania zisku.

Príspevok pre rozpočtovú organizáciu bol predmetom schválenia mestským zastupiteľstvom v rámci Programu 3 : Služby občanom ako súčasť schváleného rozpočtu mesta. Schválený príspevok na hlavnú činnosť rok 2016 bol vo výške 686.012,0 € (r. 2016 676.775,00 €), čerpanie finančných prostriedkov na činnosť rozpočtovej spoločnosti bol vo výške 341.191,0 € (r. 2016 333.866,0 €). Kapitálové prostriedky vo výške 11.808,0 € (r. 2016 8.833,02 €) boli z kapitoly rozvojový program mesta. K 30.6.2017 hospodárila spoločnosť s prebytkom 8.983,51 € (r. 2016 7.761,78 €).

Organizácia mala uložených 7 opatrení, s ktorými pracovala, v platnosti naďalej ostáva 7 opatrení, kde boli vyhodnotené staré a navrhnuté aj nové opatrenia. Komplexný rozbor hospodárenia príspevkovej organizácie a návrh na smerovanie spoločnosti a riešenie hospodárnosti a efektívnosti vo vybraných oblastiach a činnostiach bol predmetom pracovného stretnutia členov finančno – ekonomickej komisie a vedenia mesta dňa 5.9.2017.

ZHRNUTIE

Dokument „Kontrola plnenia programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa za I. polrok 2017“ je spracovaný na **požadovanej odbornej, kvalitatívnej s uvedením číselných a analytických hodnôt, doplnený o textovú časť zhodnotenia dosiahnutého stavu, príp. číselných a štatistických hodnôt so zdôvodnením vykazovaných rozdielov v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položiek.** Hodnotenie programov rozpočtu je spracované na primeranej úrovni. Hodnotenie programového rozpočtu podáva prehľad o použití finančných prostriedkov, umožňuje preskúmať oblasť a účelnosť

vynaložených finančných prostriedkov, plnenie vytýčených zámerov, priorít mesta a dosiahnutých cieľov.

Pri vybraných ukazovateľoch čerpania položiek rozpočtu je evidentný výsledok proklamovaných výhod programového viacročného rozpočtovania. Predmetné hodnotenie je zrejmé z hodnotenia plnenia všetkých programov, aktivít a viditeľné v širšom časovom kontexte, nakoľko takéto hodnotenie je veľmi vhodným nástrojom na manažérske riadenie rozpočtu mesta v dlhšom časovom období.

Z vyššie uvedených dôvodov a na základe výsledkov hospodárenia z finančného plnenia rozpočtu mesta a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby **odporúčam na rokovanie mestskému zastupiteľstvu a primátorovi mesta, prijať opatrenia :**

- *zvýšiť efektivitu a úkony v oblasti zabezpečenia daňových aj nedaňových nedoplatkov, zvýšiť účinnosť vymáhania daňových nedoplatkov a vo väčšej miere uplatňovať sankcie v daňovom konaní,*
- *zvýšiť vlastnú aktivitu a vymáhania daňových aj nedaňových nedoplatkov,*
- *zvýšiť aktivity v oblasti tvorby vlastných nedaňových príjmov mesta, prijať aktívne opatrenia za účelom zastavenia neuhradených dlhodobých záväzkov v mestských nájomných bytoch,*
- *venovať väčšiu pozornosť majetku mesta, ktorý nie je intenzívne využívaný a negeneruje dodatočné nedaňové príjmy,*
- *aktívne uplatňovať obstarávanie tovarov a služieb v zmysle zákona o verejnom obstarávaní prostredníctvom elektronického verejného obstarávania za účelom optimalizácie bežných a kapitálových výdavkov,*
- *d'alej využívať obstaranie nových zmluvných taríf na komodity – elektrická energia, plyn, PHM o.i. aj v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta,*
- *aktívnejšie prijímať štrukturálne zmeny v oblasti zvyšovania a tvorby vyššieho prebytku bežného a kapitálového rozpočtu,*
- *vytvárať vlastné a zároveň vyššie zdroje z prebytku bežného a kapitálového rozpočtu za účelom alokácie dodatočných finančných zdrojov na Programovacie obdobie 2013 – 2020,*
- *zachovať v platnosti odporúčania a upozornenia hlavného kontrolóra, ktoré sú výstupom rokovania vedenia mesta (písomne spracované v záznamoch z porady vedenia mesta) o.i. vyplývajúce z pracovných rokovaní, napr. aj komisií pri MsZ, z postavenia a pôsobnosti mestského úradu,*
- *d'alej vytvárať dlhodobu udržateľné kapitálové zdroje, zo zvýšeného výnosu podielových daní a prebytku bežných príjmov,*
- *paušálne neprijímať obchodno – záväzkové vzťahy prostredníctvom predložených zmlúv z externého prostredia, prípadne aktívne vstupovať do zmlúv a vyžadovať doplnenie zmluvných povinností.*
- *viazať rozpočtové prostriedky %-ným stanovením, schvaľovaním výdavkov v jednotlivých programoch, ktoré sú prioritné pre príslušný rozpočtový rok v oblasti tvorby a riadenia programového rozpočtu,*
- *hľadať ďalšie disponibilné finančné prostriedky mesta vyplývajúce zo štrukturálnych zmien činnosti mesta a obchodných spoločností a možného prerozdelenia činností vykonávaných v rámci príspevku príp. obchodnej činnosti mestských spoločností,*
- *prijať štatút a funkčnú náplň, oblasti rozhodovania a kreovania dislokačnej komisie ako poradného či rozhodovacieho orgánu mestskej samosprávy,*

- zaviesť benchmarky – kvantifikáciu merateľných ukazovateľov, definovať zmluvu o zabezpečení výkonov súvisiacich s obstaraním služieb vo verejnom záujme so všetkými obchodnými spoločnosťami a príspevkovou spoločnosťou mesta,
- zvýšiť možnosť kreovania valného zhromaždenia (nie jednoosobového) obchodných spoločností z radov poslancov mestského zastupiteľstva,
- riešiť zmluvné vzťahy, napr. pracovný pomer alebo obdobný právny pomer členov dozorných rád obchodných spoločností vo vzťahu ku obchodnej spoločnosti,
- presadzovať a zavádzať také finančné nástroje pre samosprávu, ktorými sa bude zvyšovať miera ich samofinancovania meraná pomerom vlastných príjmov vrátane bežných transferov k bežným výdavkom,
- pripraviť, spracovať a prijať strednodobé a dlhodobé plány v oblasti rozvoja infraštruktúry mesta,
- presadzovať vypracovanie ďalšieho postupu výstavby líniových stavieb s dôrazom na rozostavané stavby kanalizačných a vodárenských sústav vrátane komplexného spôsobu ich financovania nielen z fondov EÚ, ale aj zo štátneho rozpočtu v spolupráci s distribučnými spoločnosťami,
- alokovať vlastné finančné prostriedky v rámci Programu 10 Rozvoja bývania na financovanie technickej infraštruktúry v oblasti vytvárania technických podmienok na individuálnu bytovú výstavbu,
- optimalizovať sieť základných škôl a školských zariadení, za účelom posilnenia a využívania výhod z koncentrácie infraštruktúry,
- vybudovať vnútorné mechanizmy a pravidlá umožňujúce rozhodovanie na základe vyššej hodnoty za verejné peniaze.

V Starej Ľubovni, dňa 7.9.2017

Ing. Ján Šidlovský
hlavný kontrolór